

KDE NAJDEME AKTUÁLNÍ DATA O ROZŠÍŘENÍ NAŠICH PAVOUKŮ?

ONDŘEJ MACHAČ

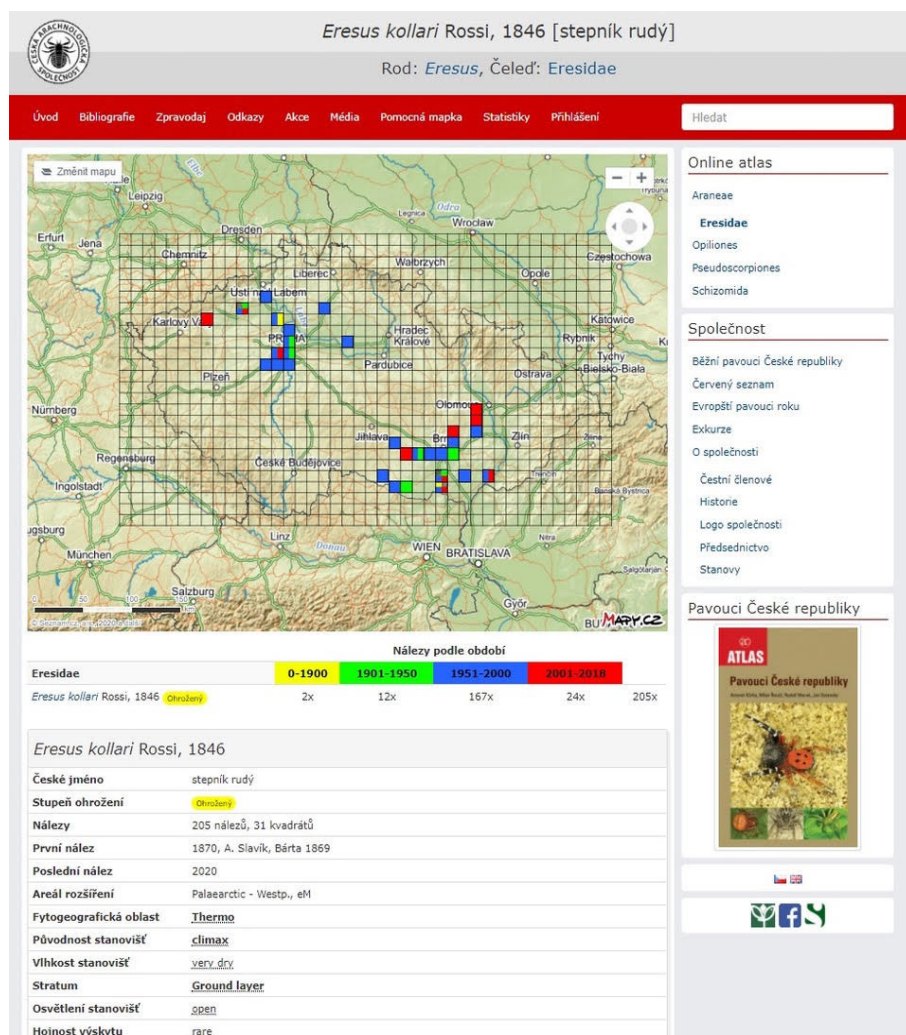
Mgr. ONDŘEJ MACHAČ

Působí ve státní ochraně přírody jako zoolog na SCHKO Železné hory.

Zabývá se především faunistikou a ekologií pavoukoců. Je členem České arachnologické společnosti.

Pavouci (Araneae) patří mezi veřejnosti známou a v přírodě velmi důležitou a rozmanitou skupinu živočichů. V Česku jich je v současnosti známo 877 druhů. S pavouky se setkáme ve všech našich biotopech, včetně těch člověkem vytvořených, a říká se, že málokdy jsme od nějakého pavouka dál jak pět metrů. Pavouci jsou u nás skupinou poměrně dobře prozkoumanou a jsou také dobrými bioindikátory životního prostředí, většina druhů je totiž vázána na konkrétní stanoviště a ekologie většiny našich druhů

je poměrně dobře známá. V roce 2002 vyšlo velkolepé dílo „Catalogue of spiders of the Czech Republic“¹, které shrnuje rozšíření všech tehdy u nás známých druhů pavouků. V roce 2008 pak vyšel dodatek tohoto katalogu² zahrnující nově zjištěné druhy, od té doby přibýlo nejen spoustu nových druhů pro naši faunu, ale také mnoho nových poznatků o jejich rozšíření u nás. Kde tedy zjistíme aktuální informace o jejich rozšíření? Poměrně obsáhlý soubor nálezových dat o rozšíření našich pavouků obsahuje Nále-

Z databáze České arachnologické společnosti.

Lovčík vodní (*Dolomedes fimbriatus*) je bioindikátorem zachovalých mokřadů. Foto O. Machač

zová databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (známá jako NDOP), která zahrnuje veškerá data použitá v katalogu českých pavouků a je doplněna o novější data z inventarizačních průzkumů (zejména maloplošně chráněných území), ale také

data zadaná odbornou i laickou veřejností. Některá data jsou však nevalidována a jsou převzaty i neověřené údaje bez doložených jedinců, případně jejich fotky (určování pavouků, až na několik větších a typicky zbarvených druhů, je složitější a vyžaduje

Samice nedávno popsaného stepníka *Eresus hermani*, v ČR byl zatím zjištěn jen v PR Svatý Kopeček v CHKO Pálava. Foto O. Machač

zkušenost). Nejucelenější, přísně validovanou a aktualizovanou databázi nálezů pavouků z našeho území spravuje Česká arachnologická společnost. Tato interní databáze čítající přes 200 tisíc nálezových dat je postupně naplňována daty novými. Samotná databáze je přístupná jen členům arachnologické společnosti (arachnologům) a jen ti do ní mohou přispívat, to je však záruka toho, že všechna data pochází od odborníků a jsou většinou doložena dokladovým exemplářem. Databáze prošla v posledních letech revizí a v současné době probíhá její aktualizace a průběžné doplňování o data z posledních let. Výsledky této databáze ve formě síťové mapy rozšíření jednotlivých druhů, si však může vyhledat každý na stránkách společnosti³ v sekci online atlas. Po rozkliknutí profilu konkrétního druhu se zobrazí nejen síťová mapa rozšíření, ale také např. údaje o počtu nálezů v ČR, rok prvného nálezů, fotky druhu, odkazy na českou literaturu, grafy fenologie a výškového optima druhu, metody sběru a vazbu na určité biotopy. Pokud by však někdo měl zájem o konkrétní, případně úplný seznam nálezových dat jednotlivého druhu, je možné o ně požádat, společnost je ráda poskytne. V budoucnu je v plánu vytvořit i obdobné aktualizované mapy našich sekáčů (Opiliones) a štírků (Pseudoscorpiones).

LITERATURA:

1. Buchar J. & Růžička V. *Catalogue of spiders of the Czech Republic*. Peres, Praha. 2002.
2. Růžička V. & Buchar J. *Dodatek ke katalogu pavouků České republiky 2001–2007*. Sborník Oblastního muzea v Mostě, řada přírodovědná 29–30 [2007/2008]: 3–32.
3. Česká arachnologická společnost, www.arachnology.cz